

# REFERAT Folkeoplysningsudvalget d. 25-03-2021

**Mødedato**   Torsdag d. 25. marts 2021 kl. 17:00

**Mødested**   Virtuelt

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Orientering fra sekretariat og foreningsliv.....                                                  | 3  |
| Drøftelse af principper for politisk prioritering af idrætsfaciliteter.....                       | 4  |
| Frivillighed - status på initiativer.....                                                         | 6  |
| Udpegning af repræsentant til dialogmøde om permanente lokale løsninger for fritidsbrugere med ti | 7  |
| Materialetilskud - bevillinger marts 2021.....                                                    | 9  |
| Anlægspuljen - bevillinger marts 2021.....                                                        | 10 |
| Budget for det folkeoplysende område 2021.....                                                    | 12 |
| De frivillige foreninger - status på medlemstal.....                                              | 13 |
| Tiskud aftenskoler og foreninger 2021.....                                                        | 14 |
| Foreningslivet efter Corona-krisen.....                                                           | 17 |

## **Punkt 13: Orientering fra sekretariat og foreningsliv**

18.15.00-A00-1-21

### **Sagsfremstilling**

Staben Kultur, Borger og Plan på den ene side og foreningslivets repræsentanter i Folkeoplysningsudvalget på den anden side orienterer hinanden gensidigt.

Inspiration og viden:

- [Videncenter for Folkeoplysning](#)
- [Dansk Folkeoplysnings Samråd](#)
- [Fritid & Samfund](#)

### **Indstilling**

Det indstilles

- at Folkeoplysningsudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller

Folkeoplysningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

# Punkt 14: Drøftelse af principper for politisk prioritering af idrætsfaciliteter

00.01.00-G01-23-21

## Resume

Med denne sag anmodes om Folkeoplysningsudvalgets udtalelse til Idrætsskoleudvalgets oplæg til principper og kriterier for politisk prioritering af idrætsfaciliteter.

## Sagsfremstilling

Med baggrund i de mange eksisterende/igangværende og potentielt fremtidige projekter og ønsker for anlæg og faciliteter, de gældende fordelingsprincipper (Folkeoplysningsudvalgets område) samt Idrætsskoleudvalgets arbejde med at formulere mulige principper og kriterier, som kan bringes i anvendelse ved politisk prioritering af idrætsanlægs- og faciliteter, har Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget og Skanderborg Idrætsskoleudvalget drøftet forslag til principper og kriterier.

Idrætsskoleudvalget har i forbindelse af med foreningslivet udarbejdet 5 parametre og principper, som rådet anbefaler i et eller andet omfang bør tillægges vægt ved prioritering af faciliteter og anlæg. De nærmere detaljer om principperne er fremkommet i forbindelse med dialog med foreningslivet.

Principperne og uddybningen af disse er nærmere udfoldet i bilag.

I overskriftsform er principperne som følger:

- Skabe sammenhængskraft - at se den enkelte facilitet i sammenhæng med andre.
  - Fordele: Ved at se på, hvilke faciliteter, der findes i forvejen - i kommunen eller lokalområdet -, kan man ved beslutning om nye faciliteter eller udvidelse af eksisterende faciliteter sikre en bredde i udbuddet af faciliteter og dermed opnå størst mulig udnyttelse.
  - Ulemper: Der kan lokalt være risiko om at få en bred vifte af faciliteter - selv om samme type faciliteter findes andre steder i kommunen (eller i nabokommunen). Udnyttelsesgraden kan dermed risikere ikke at være optimal.
- Synlige principper ved beslutninger - at være tydelig omkring, hvad prioriteringen bygger på.
  - Fordele: Tydeliggørelse af, hvad ansøgere måtte skulle lægge vægt på og se sig ind i - samt baggrunden for, hvad en beslutning om etablering af en facilitet beror på.
  - Ulemper: Vanskeligt at kommunikere, hvorfor nogle projekter vælges frem for andre.
- Faciliteter skal altid være multianvendelige - at søge multianvendelighed og synergi.
  - Fordele: Multianvendelighed sikrer optimal udnyttelse af faciliteterne.
  - Ulemper: Mere rift om den samme facilitet. Specialidrætter efterlyser ofte "egne" faciliteter - faciliteter, der kun kan anvendes til én type aktiviteter. Udnyttelsesgraden vil derfor ikke altid være optimal.
- Brugere skal selv bidrage med økonomi - at lade prioritering bygge på med- eller egenfinansiering.
  - Fordele: Medfinansiering ved etablering fra brugerside giver større engagement, ejerskab og interesse for en facilitet.
  - Ulemper: Medfinansiering kan medføre tvivl om, hvem der har "ret" til at benytte faciliteterne - og i hvilket omfang, de som medfinansierende part skal have særlige rettigheder og dermed ringere lignende foreningers anvendelse af samme facilitet. Administrativt udfordres man ved opfyldelse af Folkeoplysningslovens intentioner om foreningslivets lige adgang og anvendelse af offentlige faciliteter samt lokale gældende retningslinjer, der gør det muligt for foreningslivet vederlagsfrit at benytte kommunale og selvejende faciliteter som f.eks. kommunens idrætshaller og kunstgræsbaner.
- Alle klubber er lige - at alle foreninger er lige i forbindelse med fordeling af tid/brugsret - det vil sige opretholdelse af gældende anvisningsregler som fastsat ved Folkeoplysningsudvalget.
  - Fordele: Gældende anvisningsregler tager udgangspunkt i Folkeoplysningslovens principper om lige adgang for alle. Disse principper tager udgangspunkt i, at alle faciliteter administreres af kommunen.
  - Ulemper: Hvis princippet om ligestilling skal håndhæves, vanskeliggøres den lige adgang og anvendelse af faciliteterne af eventuelle særlige hensyn til de medfinansierende foreninger. Hvis faciliteterne i større

omfang end nu etableres med tilskud fra foreningslivet, kan der med rette stilles spørgsmål ved, om princippet om lige adgang for alle stadig vil være gældende.

Ved afgørelse om igangsætning af etablering af nye eller udbygning af eksisterende faciliteter vil Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget kunne skele til disse principper. Der er ikke indlagt en indbyrdes vægtning af principperne, ligesom der heller ikke er taget stilling til proces for udpegning af nye anlæg.

Forslaget til principper for prioritering skal ses i forbindelse af kulturpolitikken og vil - hvis de freddes og vedtages af Byrådet - være et væsentligt bidrag til udmøntning af kulturpolitikken.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget drøftede emnet på mødet den 16. februar og besluttede at bede Folkeoplysningsudvalget om at kommentere på forslaget til principper, før der træffes nærmere afgørelse i sagen.

Folkeoplysningsudvalget besluttede på mødet den 25. februar, at det ikke ville give mening at afgive udtalelse om principperne, idet udvalget ikke havde en tilbudsgrænse drøftelse af emnet.

Efter de indledende drøftelser udtalte repræsentanter fra Idrætssrådet, at man ønskede at gennemgå og evt. kommentere administrationens oplysninger i sagsfremstillingen om fordele og ulemper med henblik på en efterfølgende kontakt til Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget.

## Indstilling

Det indstilles,

- at repræsentanter fra Idrætssrådet kommenterer principperne
- at Folkeoplysningsudvalget afgiver udtalelse til Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget om principperne for politisk prioritering af idrætsfaciliteter.

## Beslutning

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemøller.

- Folkeoplysningsudvalget kan som udgangspunkt tiltræde Idrætssrådets forslag til principper for politisk prioritering af idrætsfaciliteter.
- Faciliteterne skal kunne benyttes bredt af foreningslivet, aftenskolerne og kulturlivet i Århus.
- Nogle medlemmer udtrykte bekymring for en evt. forventning om eller krav til medfinansiering fra foreningerne.
- Karsten Aagaard udtalte i sin egenskab af formand for Idrætssrådet, at ordet "ulemper" i sagsfremstillingen bør forstås som "udfordringer".

## Bilag

Referat af KSB 16-02-2021. Drøftelse af principper for politisk prioritering af idrætsfaciliteter

Idrætsrådets forslag til principper for politisk prioritering af idrætsfaciliteter

## **Punkt 15: Frivillighed - status på initiativer**

18.15.00-G01-4-19

### **Sagsfremstilling**

Folkeoplysningsudvalget har gennem et par år bl.a. haft fokus på emnet frivillighed og frivilligt arbejde. Et underudvalg har senest fremlagt notat om frivillighed med overskriften "Hvordan kan frivillighed anskues i bred forstand?"

Som inspiration til eventuelle initiativer i Skanderborg Kommune har underudvalget undersøgt mulighederne for at hente viden og erfaringer i andre kommuner m.fl.

Underudvalget orienterer om status på dette arbejde.

Sideløbende har Idrætsrådet i samarbejde med DGI igangsat et projekt om frivillighed - "Flere frivillige i idrætsforeningerne i Skanderborg Kommune".

Projektets formål er bl.a. at tilvejebringe og implementere værktøjer til brug for de enkelte foreninger til at fremme interessen for frivilligt arbejde blandt klubmedlemmer i Skanderborg Kommunes idrætsforeninger og herigennem uddanne, rekruttere og fastholde frivillige til bestyrelser, til ledere, til trænere og til at løse administrative opgaver m.m.

Idrætsforeningerne i Skanderborg Kommune er inviteret til at deltage i projektet.

Karsten Aagaard, formand for Idrætsrådet, orienterer om status på projektet.

Status på projektet ses i bilag.

### **Indstilling**

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Folkeoplysningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

### **Bilag**

Frivillighedsprojekt - status marts 2021

# **Punkt 16: Udpegning af repræsentant til dialogmøde om permanente lokale løsninger for fritidsbrugere med tilknytning til Porskær Stuehus**

20.10.00-A26-2-21

## **Sagsfremstilling**

Byrådet vedtog den 2. september 2020, at stuehuset ved Porskær ændrer anvendelse til integreret vuggestue og børnehave med den bemærkning, at der findes en permanent løsning for fritidsbrugere i huset.

Porskær Stuehus har hidtil været hjemsted for en række forskellige foreninger hovedsageligt bestående af seniorer. Foreningsaktiviteterne har (med undtagelse af Galten Dart, der stadig har deres aktiviteter i stuehuset grundet mangel på egnede lokaler) midlertidigt deres aktiviteter på Gyvelhøjskolen. De afventer nu alle den videre politiske behandling med henblik på permanent afklaring af deres lokalemæssige situation.

Udgangspunktet for opgaven er at finde permanente lokale løsninger for de fritidsbrugere, der hidtil har haft aktiviteter i Porskær Stuehus.

Foreninger og interessegrupper med tilknytning til Porskær Stuehus er:

- Galten Bridge klub
- Lobijane malerne
- Sct. Georgs Gildet
- Fredags-cafeen
- Aktive pensionister og efterlønnere i Galten
- Galten Dartklub.

Indenfor geografisk kort afstand findes andre lokaler, der rummer fritidsaktiviteter: Spejderhuset på Skolevej 48 i Galten, Skovby Mosegaard, Skovbyskolen/-Skovbyhallen, Gyvelhøjskolen/Galtenhallen og Klankhallerne inkl. mødelokaler.

Den gode løsning på spørgsmålet om lokaler for fritidsbrugere vil forudsætte, at man kigger bredt på mulighederne, og at der er lokal opbakning, fortsat og udbygget dialog samt ressourcer til at forfølge den eventuelle løsning.

For den videre proces indkaldes til møde med

- repræsentanter fra de berørte foreninger
- leder af fritidsklubben på Skovby Mosegaard og kontraktholder Skovbyskolen
- 2 medlemmer af Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget
- 1 medlem af Folkeoplysningsudvalget
- yderligere relevante kontraktholdere samt repræsentanter fra Kultur og Fritid.

Folkeoplysningsudvalget anmodes således om at udpege et medlem at deltage i møde om permanente lokale løsninger for fritidsbrugere med tilknytning til Porskær Stuehus.

## **Indstilling**

Det indstilles,

- at Folkeoplysningsudvalget udpeger en repræsentant til at deltage i dialogmøde.

## **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Folkeoplysningsudvalget udpegede Hans Lindemann som udvalgets repræsentant i dialogmøde om permanente lokale løsninger for fritidsbrugere med tilknytning til Porskær Stuehus.

## **Punkt 17: Materialetilskud - bevillinger marts 2021**

18.15.05-Ø40-209-20

### **Sagsfremstilling**

Folkeoplysningsudvalget besluttede februar 2021 at lade et underudvalg - foreløbig i marts måned 2021 - foretage ekstraordinære behandlinger af ansøgninger om materialetilskud.

Underudvalgets afgørelser forelægges Folkeoplysningsudvalget til efterretning.

Underudvalget har afholdt 2 møder.

Der er meddelt tilsagn om tilskud fra anlægspuljen til:

- Stilling IF fitness - ansøgningen er imødekommet med 18.125 kr. inkl. moms til udstyr til nyt træningsområde.

Oversigt over bevillinger pr. marts 2021 ses i bilag.

Underudvalget afholder sit 3. møde umiddelbart forud for Folkeoplysningsudvalgets møde. Underudvalget orienterer i mødet om eventuelle bevillinger.

### **Indstilling**

Det indstilles,

- at underudvalgets afgørelse tages til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Underudvalgets afgørelse blev taget til efterretning.

Endvidere blev det besluttet at tiltræde indstilling fra underudvalget om,

- at der ydes tilskud til Hørning Håndbold med 8.500 kr. inkl. moms til anskaffelse af VEO Cam.

### **Bilag**

Materialetilskud - bevillinger marts 2021

## **Punkt 18: Anlægspuljen - bevillinger marts 2021**

18.15.05-Ø40-211-20

### **Sagsfremstilling**

Folkeoplysningsudvalget besluttede februar 2021 at lade et underudvalg - foreløbig i marts måned 2021 - foretage ekstraordinære behandlinger af ansøgninger om tilskud fra anlægspuljen.

Underudvalgets afgørelser forelægges Folkeoplysningsudvalget til efterretning.

Underudvalget har afholdt 2 møder.

Der er meddelt tilsagn om tilskud fra anlægspuljen til disse foreninger:

- Skanderborg Petanque - ansøgningen imødekommet med 1.650 inkl. moms til renovering af baner.
- Gl. Rye Idrætsforening - ansøgningen imødekommet med 20.000 kr. inkl. moms til renovering af klubhus.
- Skovby Idrætsforening, tennis - ansøgningen imødekommet med 20.000 kr. inkl. moms til anskaffelse og opsætning af vindskærme.

Oversigt over bevillinger pr. marts 2021 fremgår af bilag.

Underudvalget afholder sit 3. møde umiddelbart forud for Folkeoplysningsudvalgets møde. Underudvalget orienterer i mødet om eventuelle bevillinger.

### **Indstilling**

Det indstilles,

- at underudvalgets afgørelse tages til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Underudvalgets afgørelse blev taget til efterretning.

Endvidere blev det besluttet at tiltræde indstilling fra underudvalget om, at der ydes tilskud til

- Skanderborg Lawn Tennis Klub med 75.000 kr. inkl. moms til etablering af padel-tennis bane.
- Gammel Rye Kajakklub med 90.000 kr. inkl. moms til udvidelse af bådhus.
- Ousted Tåning Skytteforening med 7.500 kr. inkl. moms. til udskiftning af vinduer.

## **Bilag**

Anlægspuljen - oversigt over bevillinger marts 2021

## **Punkt 19: Budget for det folkeoplysende område 2021**

18.15.10-G01-2-21

### **Sagsfremstilling**

Folkeoplysningsudvalget forelægges til orientering budget for det folkeoplysende område for 2021.

Oplysning om overførte midler vil foreligge i mødet.

### **Indstilling**

Det indstilles,

- at Folkelysningsudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Folkeoplysningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Det blev besluttet, at ikke forbrugte midler af udviklingspuljen overføres til 2021.

### **Bilag**

Kultur og fritid folkeoplysningsområdet - budget 2021

## **Punkt 20: De frivillige foreninger - status på medlemstal**

18.15.00-G01-1-21

### **Sagsfremstilling**

De frivillige foreninger har pr. 31. december indberettet medlemstal for 2020.

Folkeoplysningsudvalget forelægges til orientering samlet oversigt over medlemstal for de frivillige foreninger for perioden 2017-2020 indenfor områderne idræt, spejder/FDF og andre foreninger.

### **Indstilling**

Det indstilles,

- at Folkeoplysningsudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Folkeoplysningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

### **Bilag**

Medlemstal 2017-2020

## Punkt 21: Tiskud aftenskoler og foreninger 2021

18.15.10-G01-3-21

### Sagsfremstilling

Med henvisning til COVID-19 og de restriktioner, som begrænsede aftenskoler og foreningsliv, modtog kommunerne marts 2020 brev fra Kulturministeren. I brevet henviste Kulturministeren til, at der var udstedt en bekendtgørelse, som havde til formål at give kommunerne hjemmel til at fortsætte de kommunale tilskud til aktiviteter og lokaler mv. for såvel voksenundervisning som det frivillige foreningsliv. Formålet var at afbøde de afledte virkninger på folkeoplysende voksenundervisning og frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde, som ville være eller kunne være en følge af de foranstaltninger, som blev truffet som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19.

Kommunerne har den 17. marts 2021 påny modtaget brev fra Kulturministeren, som opfordrer til de næste måneder at fortsætte hjælpen til aftenskolerne og foreningerne ved at benytte bekendtgørelsens muligheder. Der henvises til, at der fortsat er restriktioner, som begrænser og udfordrer de folkeoplysende foreninger og aftenskoler.

Bekendtgørelsen havde oprindeligt kun virkning for året 2020, men da restriktionerne er fortsat ind i det nye år, har ministeren besluttet at forlænge virkningen frem til den 31. juli 2021.

Bekendtgørelsen indeholder med de seneste ændringer i hovedtræk følgende bestemmelser:

Den folkeoplysende voksenundervisning:

- Kommunalbestyrelsen kan fastholde det udmeldte tilskud for året 2020 og for januar, februar, marts, april, maj, juni og juli 2021 og udbetale dette til den enkelte forening for folkeoplysende voksenundervisning i den periode, hvor foranstaltningerne, som træffes som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19, forhindrer foreningen for den folkeoplysende voksenundervisning i at afholde aktiviteter. De fastsatte betingelser for foreninger for folkeoplysende voksenundervisning kan således fraviges i perioden.
- Kommunalbestyrelsen kan fastsætte regler om afregning for det udbetalte tilskud og kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis der ikke er dokumentation for faktisk afholdte udgifter.

Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde:

- Kommunen kan fastholde det allerede planlagte og/eller udmeldte tilskud og udbetale dette for året 2020 og for januar, februar, marts, april, maj, juni og juli 2021 til den enkelte frivillige folkeoplysende forening i den periode, hvor foranstaltningerne, som træffes som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19, forhindrer de frivillige folkeoplysende foreninger i at afholde aktiviteter. De fastsatte betingelser for frivillige folkeoplysende foreninger kan således fraviges i perioden.
- Kommunalbestyrelsen kan fastsætte regler om afregning for det udbetalte tilskud og kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis der ikke er dokumentation for faktisk afholdte udgifter.

Folkeoplysningsudvalget traf i 2020 følgende beslutninger i forhold til tilskud til det folkeoplysende område:

Den folkeoplysende voksenundervisning:

- Det udmeldte tilskud for 2020 fastholdes.
- Aftenskolerne opkræves ikke tilbagebetaling for ikke afholdte aktiviteter/undervisning.

Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde:

- Det allerede planlagte og/eller udmeldte tilskud fastholdes.
- Afregning af lokaletilskud 2020 gennemføres, selv om foreningen ikke har kunnet afholde generalforsamling og dermed endnu ikke har et godkendt regnskab.
- Der tages ved udbetaling af tilskud i 2021 udgangspunkt i medlems- og aktivitetstimal fra 2019.
- Der er ikke ændringer i de almindelige ansøgningskriterier.

Med de seneste ændringer i bekendtgørelsen vil det være muligt at fastholde det udmeldte tilskud for året 2020 og for januar, februar, marts, april, maj, juni og juli 2021.

Administrationen foreslår ligeledes, at planlagt/udmeldt tilskud til det frivillige foreningsarbejde fastholdes.

Skanderborg Kommune har opfordret foreninger og aftenskoler til at benytte sig af de statslige Covid-19 kompensations- og hjælpepakker for så vidt angår de udgifter, som evt. ikke dækkes af de ordinære kommunale tilskud.

## **Lovgrundlag**

[Bekendtgørelse om visse midlertidige foranstaltninger for den frie folkeoplysende virksomhed som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med Covid-19](#)

[Ændring af bekendtgørelse - december 2020](#)

[Ændring af bekendtgørelse - marts 2021](#)

## **Indstilling**

Det indstilles,

- at de kommunale tilskud til aktiviteter, lokaler mv. for såvel den folkeoplysende voksenundervisning som de frivillige folkeoplysende foreninger drøftes - set i lyset af opfordringen fra Kulturministeren.

## **Beslutning**

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Folkeoplysningsudvalget drøftede sagen.

Folkeoplysningsudvalget besluttede allerede i 2020 at fastholde tilskuddene for 2020, og at der i 2021 skulle tages udgangspunkt i medlemstal og tilskudsgrundlag for 2019 ved beregning af tilskud for 2021.

## **Bilag**

Brev til borgmestre og udvalgsformænd

## Punkt 22: Foreningslivet efter Corona-krisen

18.15.00-G01-2-21

### Sagsfremstilling

Med det seneste års nedlukning af den folkeoplysende virksomhed, hvor foreninger og aftenskoler i forskelligt omfang er blevet ramt på både økonomi og deltagere, er der måske behov for inspiration og støtte til en genåbning.

Hvordan hjælper vi foreningslivet til at komme videre efter Covid-19?

- Skal Folkeoplysningsudvalget tage initiativer for at styrke foreningslivet efter Covid-19?
- Har Folkeoplysningsudvalget andre værktøjer end at yde tilskud?

### Indstilling

Det indstilles,

- at Folkeoplysningsudvalget drøfter emnet.

### Beslutning

Fraværende: Jan Mortensen, Ole Drøgemüller.

Det blev besluttet,

- at Folkeoplysningsudvalget fortsat skal have bevågenhed overfor, at foreningslivet kommer godt i gang. F.eks. kan der gives mulighed for særlige tilskud og/eller foreningerne kan kompenseres for corona-relaterede udgifter til værnemidler/sprit
- at kommunen bør støtte op om genstart/relancering af foreningsvirksomheden.